SIRDARYO VILOYATI STATISTIKA BOSHQARMASI

SIRDARYO VILOYATIDAGI KORXONA VA TASHKILOTLAR DEMOGRAFIYASI BO‘YICHA MA’LUMOT

2023- yil 1-avgust holatiga ko‘ra
(fermer va dehqon xo‘jaliklarisiz)

Ma’lumotlar O‘zbekiston Respublikasi Adliya vazirligi Davlat xizmatlari markazi ma’lumotlar bazasi asosida shakllantirildi

KORXONA VA TASHKILOTLAR FAOLIYATINING UMUMIY TAVSIFI

So‘nggi yillarda hukumatimiz tomonidan mamlakatni ijtimoiy-iqtisodiy rivojlantirish, faol tadbirkorlik, innovatsion g‘oyalar va bunyodkorlik salohiyatini qo‘llab-quvvatlash orqali aholiga munosib hayot sharoitlarini yaratish, ishbilarmonlik muhitini yaxshilash, bandlikni ta’minlash bo‘yicha keng ko‘lamli ishlar amalga oshirib kelinmoqda.

Xususan, kichik biznes va xususiy tadbirkorlik mamlakatimiz iqtisodiyotining asosiy bo‘g‘ini hisoblanib, bugungi kunda mazkur sohani jadallik bilan rivojlantirish, tadbirkorlar faoliyatini qo‘llab-quvvatlash, ularning safini yanada kengaytirish va rag‘batlantirish bo‘yicha keng ko‘lamli ishlar amalga oshirilyapti.

Jumladan, 2023-yil 1-avgust holatiga viloyatda faoliyat ko‘rsatayotgan korxonalar va tashkilotlarning soni (fermer va dehqon xo‘jaliklaridan tashqari) 13 298 tani tashkil etdi (ulardan kichik korxona va mikrofirmalar 11 113 ta). 2019- yilning mos davriga nisbatan faoliyat ko‘rsatayotgan korxonalar sonining o‘sish sur’ati 112,8 foizni (jumladan, kichik korxona va mikrofirmalar 114,7 foiz) tashkil etdi.

Korxona va tashkilotlar to‘g‘risida umumiy ma’lumotlar

fermer va dehqon xo‘jaliklaridan tashqari, 1- avgust holatiga ko‘ra, birlikda.

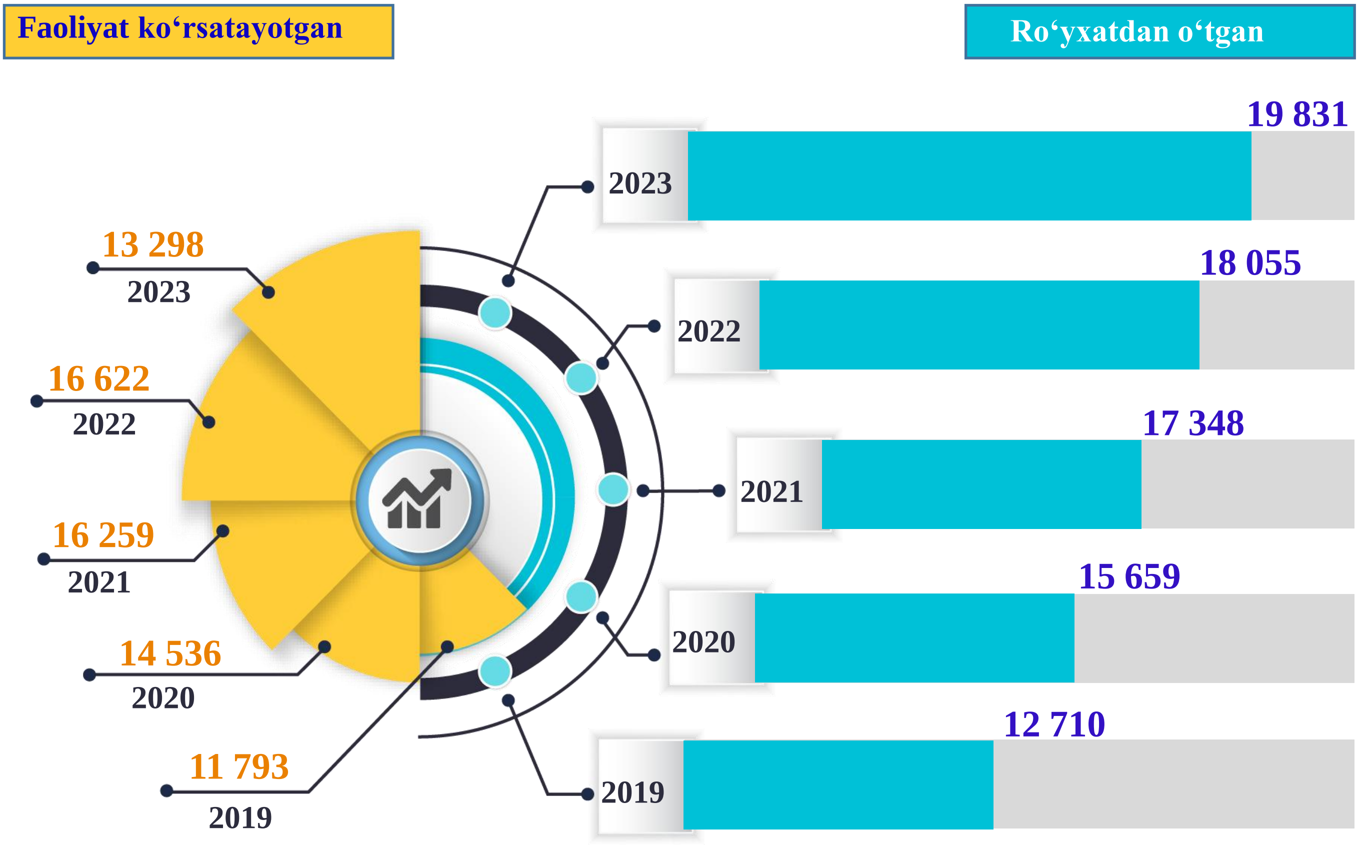

Yangi tashkil etilgan korxona va tashkilotlar

yanvar-iyul oylari holatiga ko‘ra, birlikda

Yillar kesimida soni

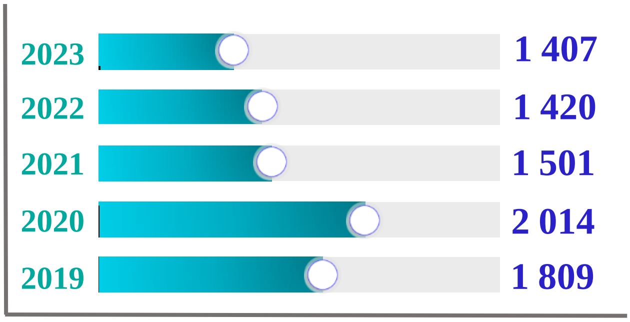

Yangi tashkil etilganlarning faoliyat ko‘rsatayotganlarga nisbati (foizda)

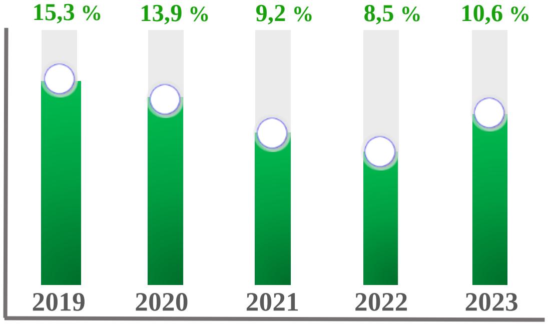

Iqtisodiy faoliyat turlari kesimida

Faoliyat turi	Soni	%
Qishloq, o‘rmon va baliqchilik xo‘jaligi	389	19,3 %
Sanoat	161	10,7 %
Qurilish	59	5,4 %
Savdo	559	12,9 %
Tashish va saqlash	33	10,0 %
Yashash va ovqatlanish	55	8,3 %
Axborot va aloqa	32	19,8 %
Sog‘liqni saqlash va Ijtimoiy xizmat ko‘rsatish	11	5,9 %
Boshqa turlar	108	3,6 %

Joriy yilning yanvar-iyul oylarida viloyatda yangi tashkil etilgan korxona va tashkilotlar soni 1 407 tani tashkil etdi.

Ularning iqtisodiy faoliyat turlari bo‘yicha taqsimlanishi (umumiy sonidagi ulushi) quyidagicha bo‘ldi: qishloq o‘rmon va baliqchilik xo‘jaligi – 27,6 foiz, savdo – 39,7 foiz, sanoat – 11,4 foiz, hududlar kesimida eng ko‘p Guliston shahrida 21,2 foiz, Sardoba – 14,1 foiz, Sirdaryo – 11,7 foiz va Oqoltin – 10,1 foiz tumanlari hissalariga to‘g‘ri keladi.

Hududlar kesimida

Guliston sh.	298	9,3 %	Guliston t.	103	9,9 %
Sardoba t.	199	19,8 %	Boyovut t.	94	8,0 %
Sirdaryo t.	165	10,2 %	Xovos t.	85	10,4 %
Oqoltin t	142	16,1 %	Yangiyer sh.	65	7,1 %
Sayxunobod t.	124	11,5 %	Shirin sh.	18	5,0 %
Mirzaobod t.	114	9,6 %			

2023- yil 1-avgust holatiga ko‘ra, birlikda

Yillar kesimida soni

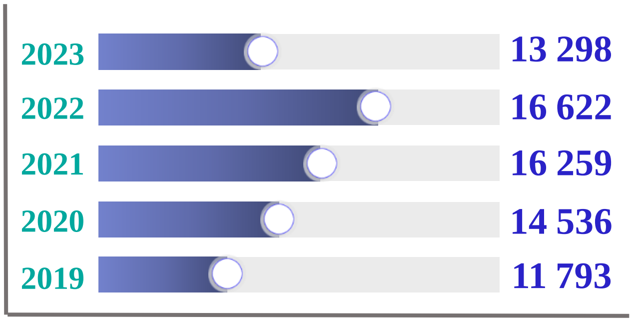

Yillar kesimida o‘sish sur’ati (foizda)

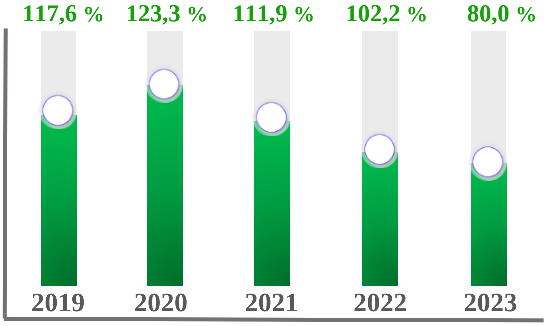

Iqtisodiy faoliyat turlari kesimida

2 012

Qishloq, o‘rmon va baliqchilik xo‘jaligi

1 503

Sanoat

1 087

Qurilish

4 346

Savdo

330

Tashish va saqlash

659

Yashash va ovqatlanish

162

Axborot va aloqa

188

Sog‘liqni saqlash va
Ijtimoiy xizmat ko‘rsatish

3 011

Boshqa turlar

Faoliyat ko‘rsatayotgan korxona va tashkilotlar soni 2023- yil 1-avgust holatiga 13 298 taga yetib, 2019- yilning mos davriga nisbatan o‘sish sur’ati 112,8 foizni tashkil etdi.

Ularning iqtisodiy faoliyat turlari bo‘yicha taqsimlanishi (umumiy sonidagi ulushi) quyidagicha bo‘ldi: savdo – 32,7 foiz, qishloq o‘rmon va baliqchilik xo‘jaligi – 15,1 foiz, sanoat – 11,3 foiz, hududlar kesimida eng ko‘p Guliston shahrida 24,2 foiz, Sirdaryo – 12,2 foiz, Mirzaobod – 8,9 foiz va Boyovut – 8,9 foiz tumanlarida faoliyat ko‘rsatmoqda.

Hududlar kesimida

Guliston sh.	3 214	Sardoba t.	1007
Sirdaryo t.	1 623	Yangiyer sh.	917
Mirzaobod t.	1 183	Oqoltin t.	883
Boyovut t.	1 177	Xovos t.	819
Sayxunobod t.	1 078	Shirin sh.	359
Guliston t.	1 038		

Yangi tashkil etilgan tadbirkorlik subyektlari to‘g‘risida ma’lumotlar

2023- yil yanvar-iyul holatiga ko‘ra, birlikda

Yillar kesimida soni

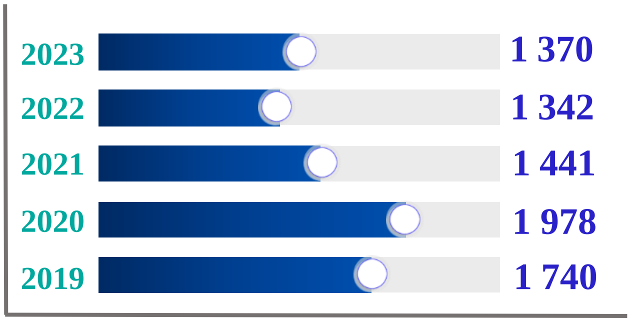

Yangi tashkil etilganlarning faoliyat ko‘rsatayotganlarga nisbati (foizda)

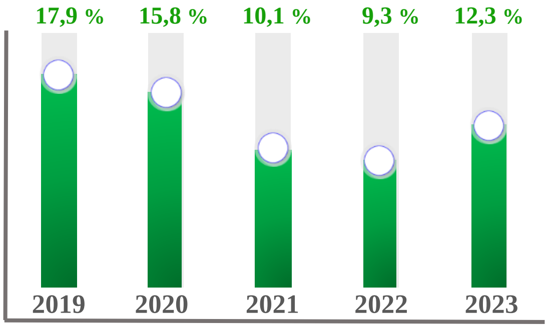

Iqtisodiy faoliyat turlari kesimida

389
19,5 %

Qishloq, o‘rmon va baliqchilik xo‘jaligi

161
10,7 %

Sanoat

59
5,5 %

Qurilish

559
12,9 %

Savdo

33
10,0 %

Tashish va saqlash

55
8,4 %

Yashash va ovqatlanish

31
20,8 %

Axborot va aloqa

11
8,3 %

Sog‘liqni saqlash va Ijtimoiy xizmat ko‘rsatish

72
7,3 %

Boshqa turlar

Davlatimiz tomonidan tadbirkorlik subyektlariga qulay shart-sharoitlar yaratib borish bo‘yicha amalga oshirilayotgan chora-tadbirlar natijasida ularning yildan-yilga investitsiya va ishbilarmonlik muhiti yaxshilanib borayotgani namoyon bo‘lmoqda. 2023-yilning yanvar-iyul oylarida yangi tashkil etilgan tadbirkorlik subyektlari soni 1 370 tani tashkil etdi.

Hududlar kesimida

Guliston sh.	283	10,6 %	Guliston t.	100	11,4 %
Sardoba t.	197	22,5 %	Boyovut t.	92	9,7 %
Sirdaryo t.	163	11,9 %	Xovos t.	82	12,8 %
Oqoltin t.	141	18,5 %	Yangiyer sh.	61	7,6 %
Sayxunobod t.	123	13,5 %	Shirin sh.	18	6,2 %
Mirzaobod t.	110	10,7 %			

5 Faoliyat ko‘rsatayotgan tadbirkorlik subyektlari to‘g‘risida ma’lumotlar

2023- yil 1- avgust holatiga ko‘ra, birlikda

Yillar kesimida soni

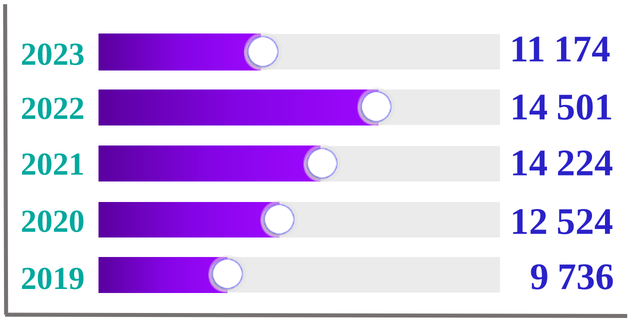

Yillar kesimida o‘sish sur’ati (foizda)

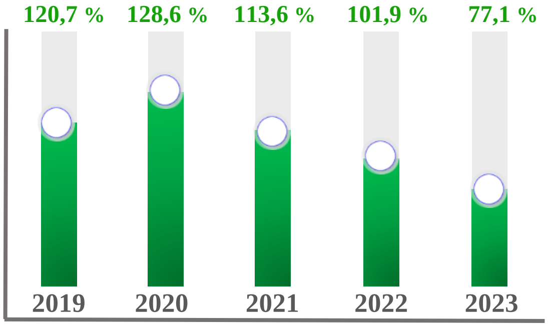

Iqtisodiy faoliyat turlari kesimida

1 997

Qishloq, o‘rmon va baliqchilik xo‘jaligi

1 501

Sanoat

1 078

Qurilish

4 346

Savdo

329

Tashish va saqlash

656

Yashash va ovqatlanish

149

Axborot va aloqa

133

Sog‘liqni saqlash va
Ijtimoiy xizmat ko‘rsatish

985

Boshqa turlar

Faoliyat ko‘rsatayotgan tadbirkorlik subyektlari soni 2023- yil 1- avgust holatiga 11 174 taga yetib, 2019- yilning mos davriga nisbatan (1 438 ta) o‘sish sur’ati 114,8 foizni tashkil etdi. Ularning iqtisodiy faoliyat turlari bo‘yicha taqsimlanishi (umumiy sonidagi ulushi) quyidagicha bo‘ldi: savdo – 38,9 foiz, qishloq, o‘rmon va baliqchilik xo‘jaligi – 17,9 foiz, sanoat – 13,4 foiz, qurilish – 9,6 foiz, yashash va ovqatlanish bo‘yicha xizmatlar – 5,9 foiz, tashish va saqlash – 2,9 foiz, axborot va aloqa – 1,3 foiz, sog‘liqni saqlash va ijtimoiy xizmatlar ko‘rsatish – 1,2 foiz, boshqa turlari – 8,9 foiz.

Hududlar kesimida

Guliston sh.	2 663	Sardoba t.	876
Sirdaryo t.	1 370	Yangiyer sh.	807
Mirzaobod t.	1 024	Oqoltin t.	762
Boyovut t.	947	Xovos t.	642
Sayxunobod t.	913	Shirin sh.	291
Guliston t.	879		

Yangi tashkil etilgan kichik biznes subyektlari to‘g‘risida ma’lumotlar

2023- yil yanvar-iyul holatiga ko‘ra, birlikda

Yillar kesimida soni

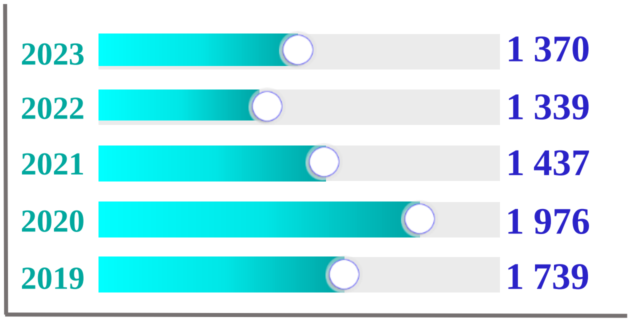

Yangi tashkil etilganlarning faoliyat ko‘rsatayotganlarga nisbati (foizda)

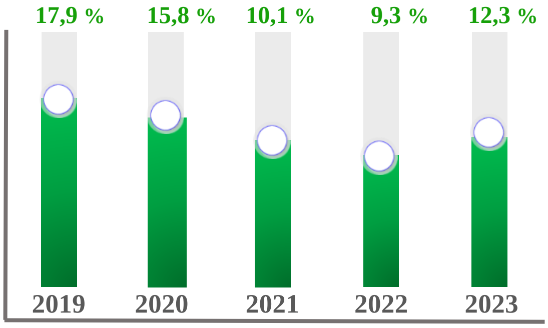

Iqtisodiy faoliyat turlari kesimida

389
19,5 %

Qishloq, o‘rmon va baliqchilik xo‘jaligi

161
10,9 %

Sanoat

59
5,5 %

Qurilish

559
12,9 %

Savdo

33
10,0 %

Tashish va saqlash

55
8,4 %

Yashash va ovqatlanish

31
20,8 %

Axborot va aloqa

11
8,5 %

Sog‘liqni saqlash va Ijtimoiy xizmat ko‘rsatish

72
7,4 %

Boshqa turlar

Mamlakat iqtisodiyotining “sog‘lomligi”ni baholashning muhim omili – kichik biznes subyektlarining samarali faoliyat ko‘rsatishi bo‘lib, bu uning moslashuvchanligi va doimiy o‘zgaruvchan iqtisodiy vaziyatlarga moslasha olish ko‘rsatkichidir.

2023- yilning yanvar-iyul oylarida yangi tashkil etilgan kichik biznes subyektlari iqtisodiy faoliyat turlari bo‘yicha taqsimlanishi (umumiy sonidagi ulushi) quyidagicha bo‘ldi: qishloq, o‘rmon va baliqchilik xo‘jaligi – 29,8 foiz, savdo – 42,8 foiz hamda sanoat 12,3 foizni tashkil etgan.

Hud
dlar kesimida

Guliston sh.	**283**	10,7 %	Guliston t.	**100**	11,4 %
Sardoba t.	**197**	22,5 %	Boyovut t.	**92**	9,8 %
Sirdaryo t.	**163**	12,0 %	Xovos t.	**82**	12,9 %
Oqoltin t.	**141**	18,6 %	Yangiyer sh.	**61**	7,6 %
Sayxunobod t.	**123**	13,5 %	Shirin sh.	**18**	6,2 %
Mirzaobod t.	**110**	10,8 %			

7

Faoliyat ko‘rsatayotgan kichik biznes subyektlari to‘g‘risida ma’lumotlar

2023- yil 1-avgust holatiga ko‘ra, birlikda

Yillar kesimida soni

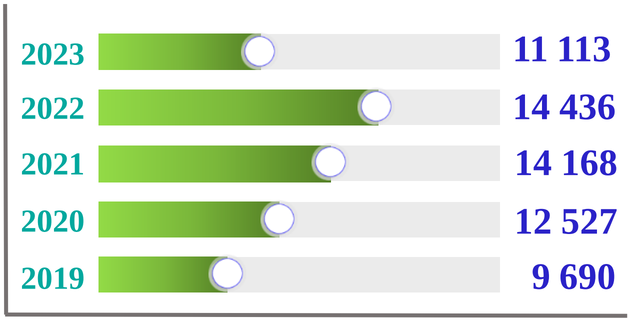

Yillar kesimida o‘sish surati (foizda)

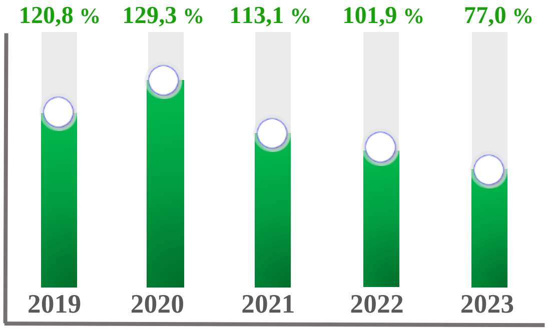

Iqtisodiy faoliyat turlari kesimida

1 990

Qishloq, o‘rmon va baliqchilik xo‘jaligi

1 471

Sanoat

1 075

Qurilish

4 339

Savdo

329

Tashish va saqlash

656

Yashash va ovqatlanish

149

Axborot va aloqa

130

Sog‘liqni saqlash va Ijtimoiy xizmat ko‘rsatish

974

Boshqa turlar

Hududlar kesimida eng ko‘p kichik biznes subyektlari Guliston shahrida (23,8 foiz), Sirdaryo (12,2 foiz), Mirzaobod (9,1 foiz) va Boyovut (8,5 foiz) tumanlarida faoliyat ko‘rsatmoqda. Ushbu hududlarda jami kichik biznes subyektlari sonining 53,6 foizdan ortig‘i faoliyat ko‘rsatmoqda.

Ma’lumki ayni paytda kichik biznes subyektlari iqtisodiyotning deyarli barcha tarmoqlarida ilg‘or faoliyat yuritmoqda.

Hududlar kesimida

Guliston sh.	2 648	Sardoba t.	875
Sirdaryo t.	1 358	Yangiyer sh.	804
Mirzaobod t.	1 016	Oqoltin t.	760
Boyovut t.	942	Xovos t.	637
Sayxunobod t.	908	Shirin sh.	289
Guliston t.	876		

Qishloq, o‘rmon va baliqchilik xo‘jaligida faoliyat ko‘rsatayotgan korxona va tashkilotlar to‘g‘risida ma’lumotlar

2023- yil 1- avgust holatiga ko‘ra, birlikda

Hududlar kesimida

Sardoba t.	343
Mirzaobod t.	314
Sayxunobod t.	277
Oqoltin t.	252
Guliston t.	188
Boyovut t.	182
Sirdaryo t.	173
Xovos t.	145
Guliston sh.	78
Yangiyer sh.	40
Shirin sh.	20

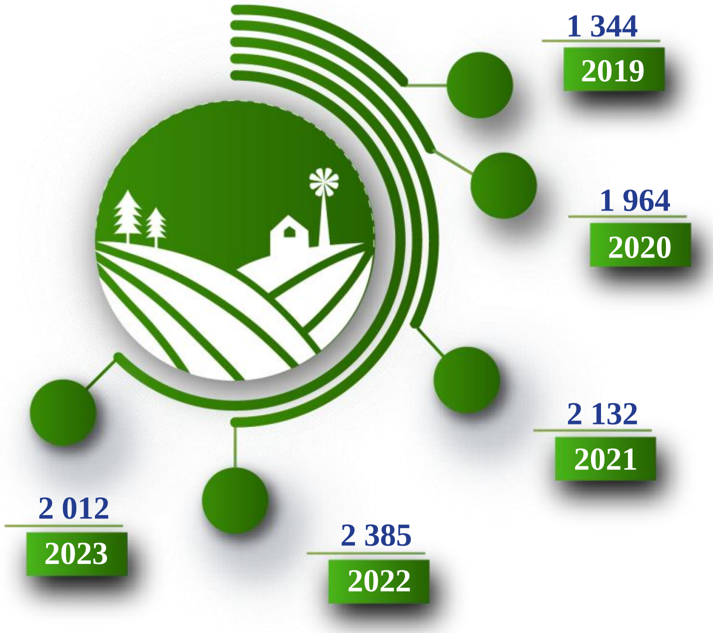

O‘zbekiston Respublikasida mamlakatning oziq-ovqat xavfsizligini ta’minlashga qaratilgan qishloq xo‘jaligini rivojlantirishning chuqur o‘ylangan strategiyasi izchil amalga oshirilmoqda.

Davlatimiz iqtisodiy va ijtimoiy islohotlarining muhim tarkibiy qismlaridan biri meva-sabzavot yetishtirishga qaratilgan. Bunday yondashuv aholi ehtiyojlarini to‘liq ta’minlash, ularning salomatligini saqlash va bandlik shart-sharoitlarini yaratishda asosiy yo‘nalishlardan biriga aylandi.

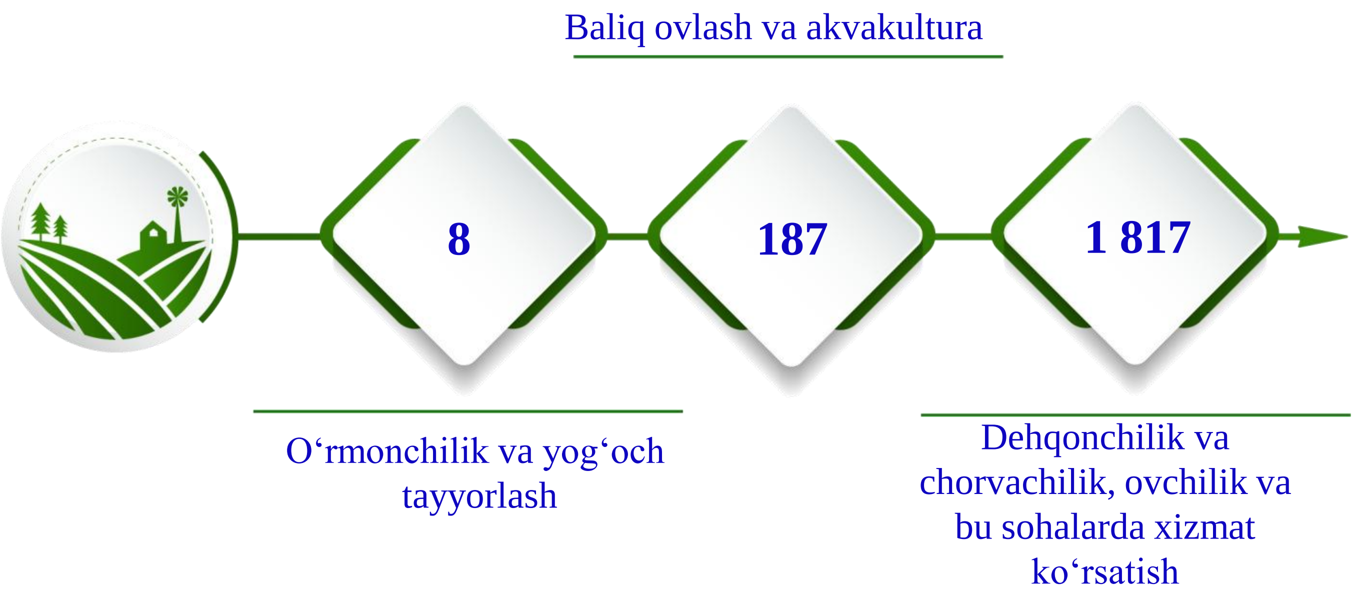

Sanoat yo‘nalishida faoliyat ko‘rsatayotgan korxona va tashkilotlar to‘g‘risida ma’lumotlar

2023- yil 1-avgust holatiga ko‘ra, birlikda

Hududlar kesimida

Guliston sh.	320
Sirdaryo t.	221
Mirzaobod t.	147
Yangiyer sh.	142
Boyovut t	140
Sayxunobod t.	138
Guliston t.	106
Xovos t.	96
Sardoba t.	77
Oqoltin t.	67
Shirin sh.	49

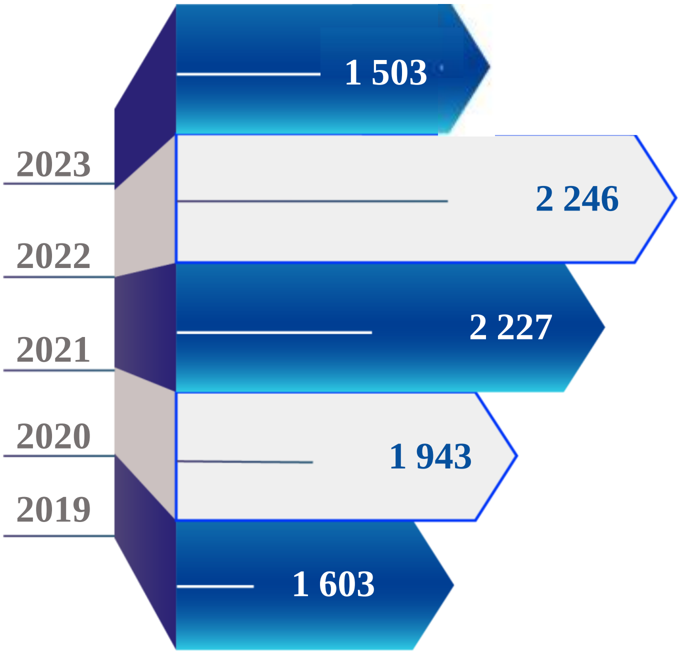

Sanoat tarmog‘i iqtisodiy tarmoqlar ichida eng yuqori salohiyatga ega bo‘lgan tarmoqlardan hisoblanadi.

Sanoat korxonalari soni jami korxona va tashkilotlarning 11,3 foiz ulushini tashkil etdi. Shundan – 92,9 foizini ishlab chiqarish sanoati (o‘tgan yilning mos davriga nisbatan o‘sish sur’ati 67,1 foiz), 4,9 foizini tog‘-kon sanoati va ochiq konlarni ishlash (o‘sish sur’ati 66,4 foiz), 1,5 foizini suv bilan ta’minlash, kanalizatsiya tizimi, chiqindilarni yig‘ish va utilizatsiya qilish (o‘sish sur’ati 59,0 foiz) va 0,7 foizini elektr, gaz bug‘ bilan ta’minlash va havoni konditsiyalash (o‘sish sur’ati 61,1 foiz) tashkil etgan.

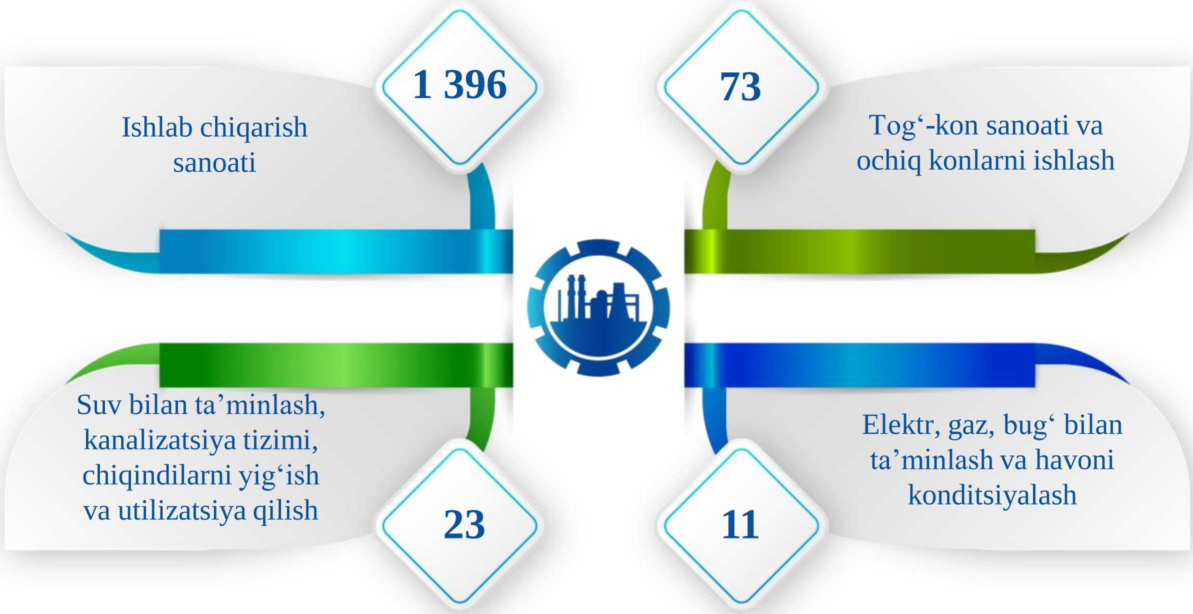

Qurilish faoliyati bilan shug‘ullanayotgan korxona va tashkilotlar to‘g‘risida ma’lumotlar

2023- yil 1- avgust holatiga ko‘ra, birlikda

Hududlar kesimida

Guliston sh.	366
Mirzaobod t.	119
Sirdaryo t.	96
Yangiyer sh.	90
Guliston t.	75
Boyovut t.	71
Sayxunobod t.	67
Oqoltin t.	63
Xovos t.	63
Shirin sh.	39
Sardoba t.	38

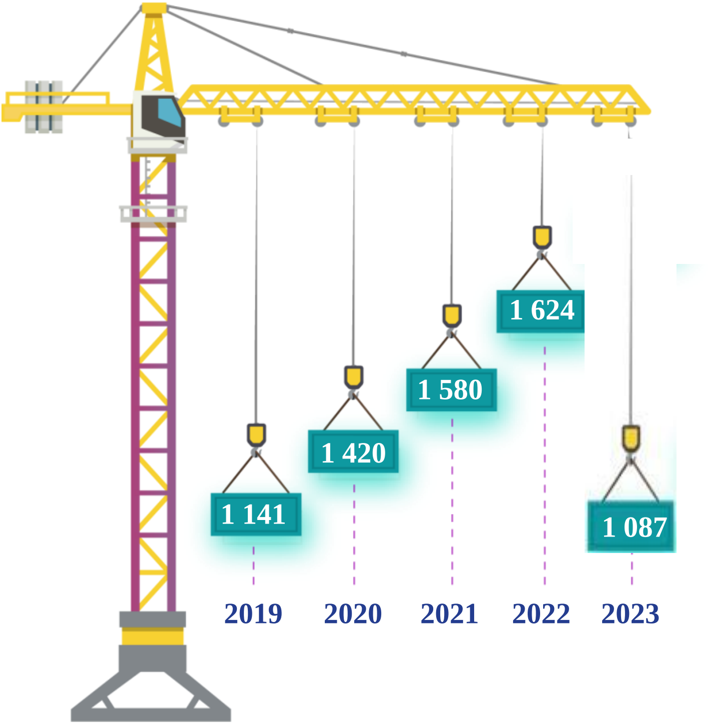

O‘zbekistonda qurilish sanoati iqtisodiyotning ustuvor tarmog‘i sifatida belgilangan. Qurilish sanoatining yo‘nalishlari bo‘yicha o‘tkazilgan tahlil shuni ko‘rsatdiki:

- binolar va inshootlar qurish yo‘nalishi 55,7 foiz ulushni tashkil etib, 2022- yilning mos davriga nisbatan o‘sish sur’ati 64,1 foizni tashkil etdi;

- fuqarolik obyektlarini qurish yo‘nalishi 22,9 foiz ulushni tashkil etib, o‘sish sur’ati 82,7 foizni tashkil etdi;

- ixtisoslashtirilgan qurilish ishlari yo‘nalishi 21,4 foiz ulushni va 61,4 foiz o‘sish sur’atini tashkil etdi.

249 Fuqarolik obyektlarini qurish

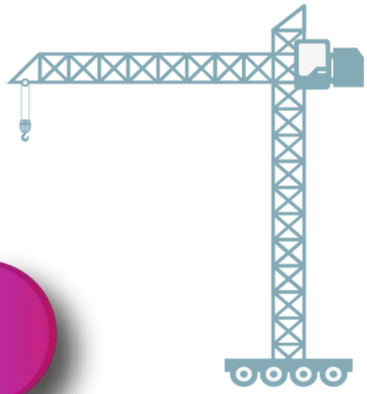

232 Ixtisoslashtirilgan qurilish ishlari

606 Bino va inshootlar qurish

Savdo sohasida faoliyat ko‘rsatayotgan korxona va tashkilotlar to‘g‘risida ma’lumotlar

2023- yil 1- avgust holatiga ko‘ra, birlikda

Hududlar kesimida

Guliston sh.	1 199
Sirdaryo t.	591
Boyovut t.	374
Guliston t.	370
Yangiyer sh.	313
Sardoba t.	305
Mirzaobod t.	299
Sayxunobod t.	297
Oqoltin t.	264
Xovos t.	214
Shirin sh.	120

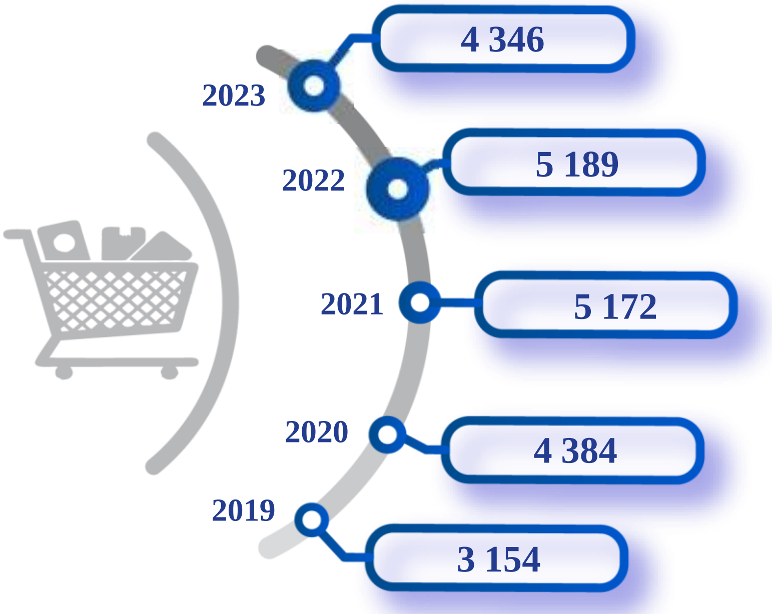

Tahlillar shuni ko‘rsatdiki, Sirdaryo viloyatida faoliyat ko‘rsatayotgan har uchinchi korxona savdo sohasida faoliyat yuritadi, ularning 99,8 foizi yoki 4 339 tasi kichik biznes subyektlariga to‘g‘ri keladi.

Savdo sohasining yo‘nalishlar bo‘yicha taqsimoti quyidagicha:

- avtomobil va mototsikllar savdosidan tashqari chakana savdo yo‘nalishi 63,4 foiz ulushni tashkil etgan bo‘lib, 2022- yilning mos davri bilan solishtirilganda o‘sish sur’ati 82,2 foizni tashkil etdi;
- avtomobil va mototsikllar savdosidan tashqari ulgurji savdo yo‘nalishida 28,0 foiz ulushni tashkil etib, o‘sish sur’ati 89,8 foizni tashkil etdi;
- avtomobil va mototsikllarning ulgurji va chakana savdosi va ularni ta’mirlash yo‘nalishida 8,6 foiz ulushni tashkil etib, o‘sish sur’ati 77,5 foizni tashkil etdi.

372
Avtomobil va mototsikllarning ulgurji va chakana savdosi va ularni ta’mirlash

1 215
Avtomobil va mototsikllar savdosidan tashqari ulgurji savdo

2 759
Avtomobil va mototsikllar savdosidan tashqari chakana savdo

Yashash va ovqatlanish bo‘yicha xizmatlar sohasida faoliyat ko‘rsatayotgan korxona va tashkilotlar to‘g‘risida ma’lumotlar

2023- yil 1-avgust holatiga ko‘ra, birlikda

Hududlar kesimida

Guliston sh.	163
Sirdaryo t.	76
Boyovut t.	69
Yangiyer sh.	62
Guliston t.	58
Sayxunobod t.	49
Oqoltin t.	47
Sardoba t.	44
Mirzaobod t.	40
Xovos t.	27
Shirin sh.	24

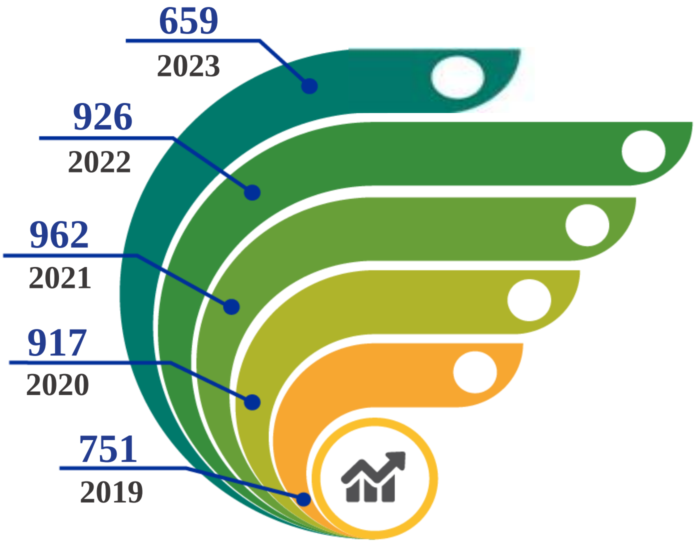

2023- yil 1- avgust holatiga ko‘ra, yashash va ovqatlanish bo‘yicha xizmatlar sohasida faoliyat ko‘rsatayotgan korxonalar o‘sish sur’ati 2022- yilning mos davriga nisbatan 71,2 foizni tashkil etdi.

Ushbu xizmatlar sohasi tahlili shuni ko‘rsatdiki:

- mehmonxonalar, turistik oromgohlar, dam olish va ko‘ngilochar parklar yashash bo‘yicha xizmatlar yo‘nalishining asosiy faoliyati hisoblanib, 2023- yil 1-avgust holatiga ko‘ra, yashash va ovqatlanish bo‘yicha xizmatlar sohasida faoliyat ko‘rsatayotgan korxona va tashkilotlarning 5,8 foiz ulushini tashkil etdi;
- restoran va buyurtma bo‘yicha oziq–ovqat va ovqat mahsulotlarini yetkazish, oziq-ovqat va ichimliklar yetkazish bo‘yicha xizmatlar yo‘nalishining asosi hisoblanib, yashash va ovqatlanish bo‘yicha xizmatlar sohasining 94,2 foiz ulushini tashkil etdi.

38 — Yashash bo‘yicha xizmatlar

621 — Oziq- ovqat va ichimliklar yetkazish bo‘yicha xizmatlar

13 Axborot va aloqa sohasida faoliyat ko‘rsatayotgan korxona va tashkilotlar to‘g‘risida ma’lumotlar

2023- yil 1- avgust holatiga ko‘ra, birlikda

Hududlar kesimida

Guliston sh.	74
Sirdaryo t.	18
Yangiyer sh.	16
Boyovut t.	15
Guliston t.	10
Sardoba t.	8
Oqoltin t.	7
Shirin sh.	6
Sayxunobod t.	4
Mirzaobod t.	3
Xovos t.	1

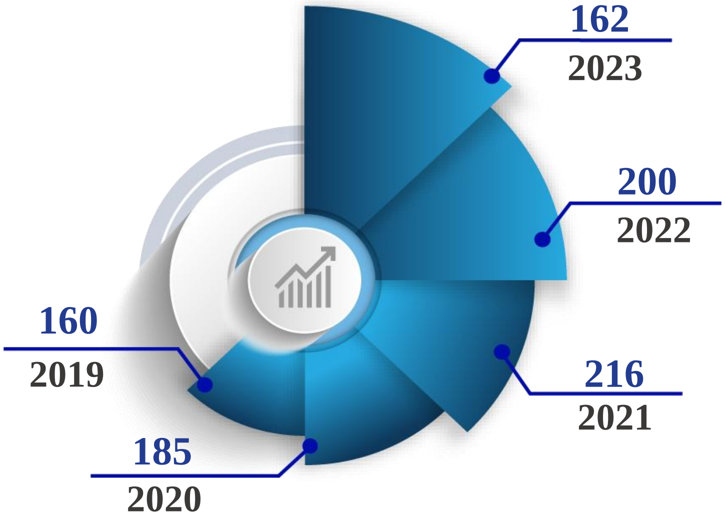

2023- yil 1- avgust holatiga ko‘ra noshirlik faoliyati, kino-videofilmlar, televizion dasturlar, fonogrammalar va musiqali yozuvlarni ishlab chiqish yo‘nalishlarida faoliyat ko‘rsatayotgan korxona va tashkilotlar soni axborot va aloqa sohasining 21,0 foizini tashkil etib, o‘sish sur’ati 2022- yilning mos davriga nisbatan 97,1 foizni tashkil etdi.

Dasturlar yaratish bo‘yicha faoliyat va teleko‘rsatuv va radio eshittirishlar hamda aloqa yo‘nalishlaridagi korxonalar soni axborot va aloqa sohasining 27,2 foizini tashkil etib, o‘sish sur’ati 2022- yilning mos davriga nisbatan 81,5 foizni tashkil etdi.

Kompyuter dasturlashtirish va axborot xizmati ko‘rsatish yo‘nalishlarida esa korxonalar soni, axborot va aloqa sohasidagi korxona va tashkilotlarning 51,8 foizini tashkil etib, o‘sish sur’ati 75,7 foizni tashkil etdi.

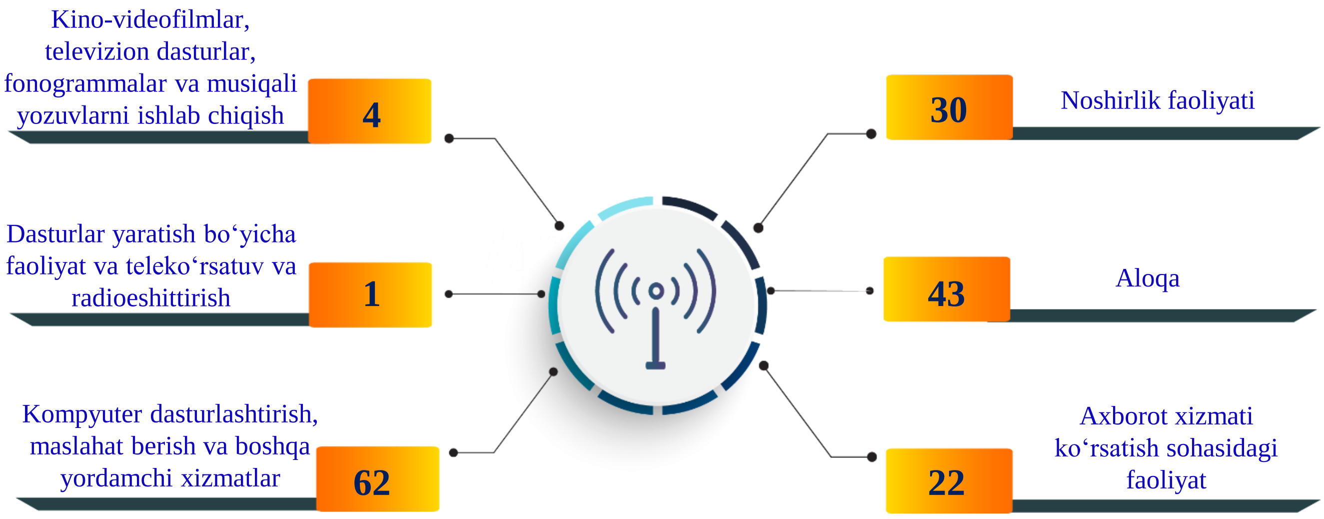

Sog‘liqni saqlash va ijtimoiy xizmatlar sohasida faoliyat ko‘rsatayotgan korxona va tashkilotlar to‘g‘risida ma’lumotlar

2023- yil 1-avgust holatiga ko ‘ra, birlikda

Hududlar kesimida

Guliston sh.	87
Sirdaryo t.	31
Yangiyer sh.	20
Sayxunobod t.	8
Sardoba t.	8
Mirzaobod t.	8
Guliston t.	7
Boyovut t.	6
Xovos t.	6
Oqoltin t.	4
Shirin sh.	3

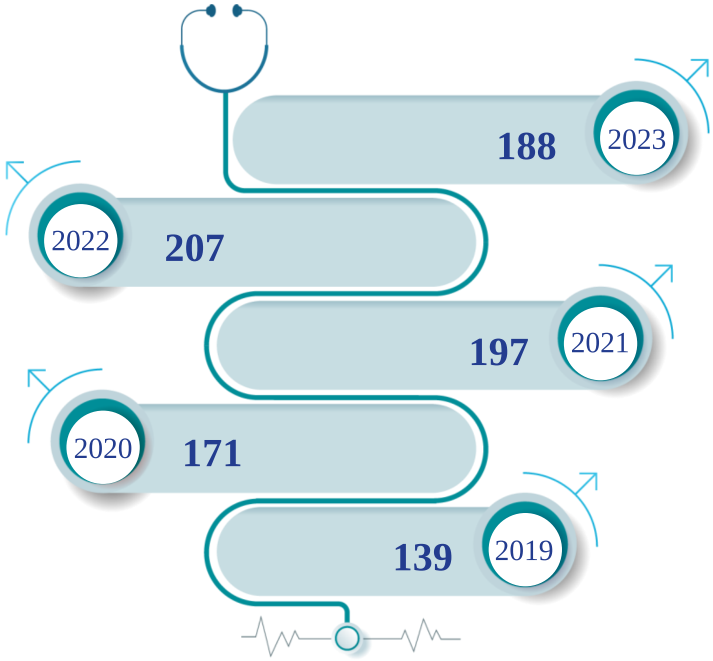

Sog‘liqni saqlash va ijtimoiy xizmatlar sohasida faoliyat ko‘rsatayotgan jami korxona va tashkilotlarning salmoqli qismi – 133 ta yoki 70,7 foiz ulushi tadbirkorlik subyektlari hissasiga to‘g‘ri kelgan.

Yo‘nalishlar bo‘yicha tahlil shuni ko‘rsatdiki:

89,9 foiz korxonalar sog‘liqni saqlash sohasidagi faoliyat yo‘nalishiga to‘g‘ri kelib, o‘sish sur’ati 2022- yilning mos davriga nisbatan 90,4 foizni tashkil etdi;

Yashash uchun joy bilan ta’minlangan holda parvarishlash yo‘nalishidagi korxonalar soni 3,7 foizni tashkil etib, o‘sish sur’ati 70,0 foizni tashkil etdi;

Yashash uchun joy bilan ta’minlanmagan holda ijtimoiy xizmatlar ko‘rsatish yo‘nalishidagi korxonalar soni ushbu sohaning 6,4 foizini tashkil etib, o‘sish sur’ati 109,1 foizni tashkil etdi;

Tashish va saqlash xizmatlari sohasida faoliyat ko‘rsatayotgan korxona va tashkilotlar to‘g‘risida ma’lumotlar

2023- yil 1- avgust holatiga ko ‘ra, birlikda

Hududlar kesimida

Guliston sh.	62
Sirdaryo t.	49
Yangiyer sh.	43
Mirzaobod t	42
Xovos t.	42
Sayxunobod t.	29
Boyovut t.	26
Oqoltin t.	13
Guliston t.	12
Sardoba t.	7
Shirin sh.	5

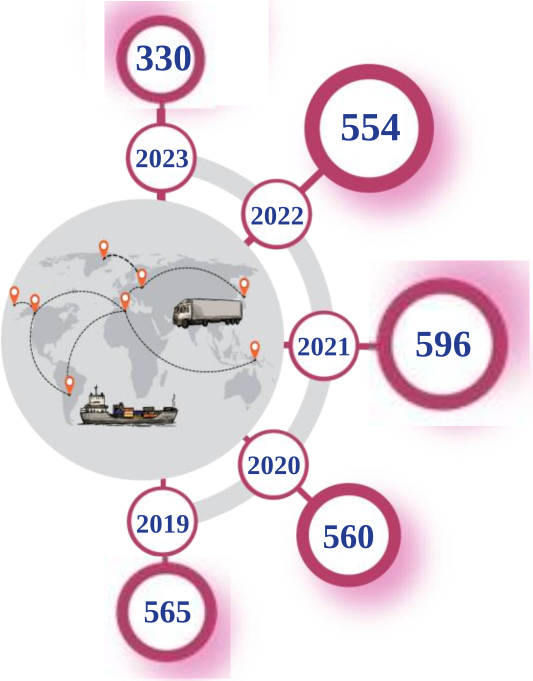

2023- yil 1-avgust holatiga ko‘ra, tashish va saqlash xizmatlari sohasida faoliyat ko‘rsatayotgan korxonalar jami Sirdaryo viloyatidagi faoliyat ko‘rsatayotgan korxonaning 2,5 foiz ulushini tashkil etdi.

Tashish va saqlash xizmatlarining yo‘nalishlari bo‘yicha tahlillar shuni ko‘rsatdiki:

quruqlikdagi va quvur transporti yo‘nalishida faoliyat ko‘rsatayotgan korxona va tashkilotlar tashish va saqlash xizmati yo‘nalishining 75,8 foizni tashkil etdi;

ombor xo‘jaligi va yordamchi transport yo‘nalishi 21,5 foizni;

pochta va kuryerlik yo‘nalishi 2,7 foizni tashkil etdi;

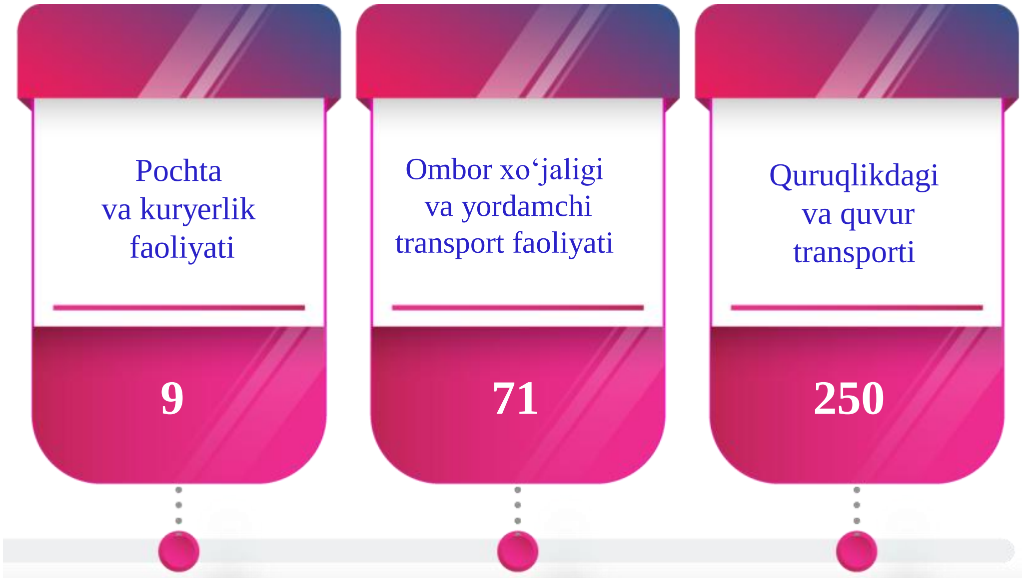

Tadbirkorlik subyektlarining tashkiliy-huquqiy shakli bo‘yicha umumiy ma’lumot

2023- yil 1-avgust holatiga ko‘ra, birlikda

Tadbirkorlik subyektlari soni | **Tadbirkorlik subyektlarining jamiga nisbatan ulushi**

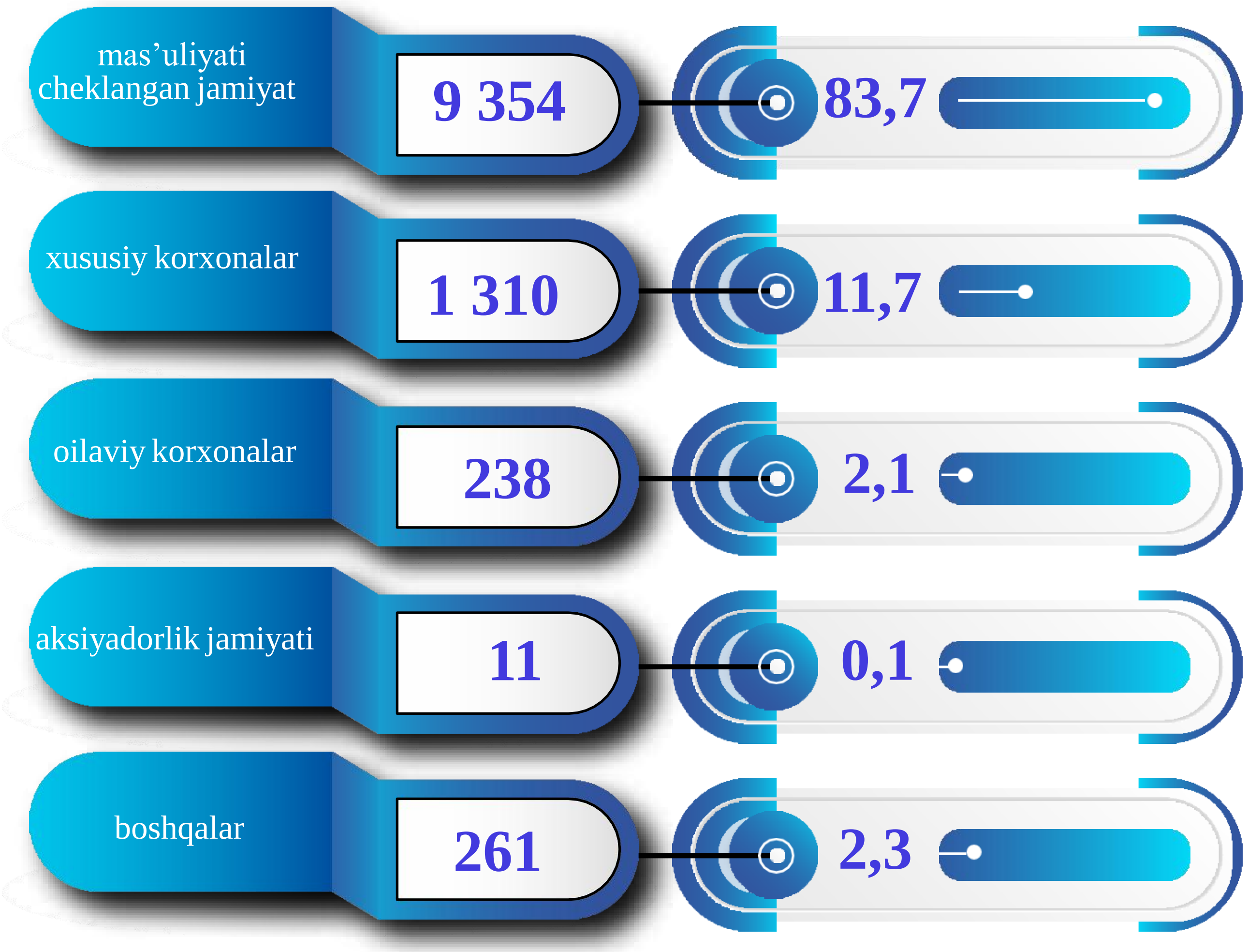

Tashkiliy-huquqiy shakl deganda, subyekt tomonidan mulkning biriktirilishi, shakllantirilishi va undan foydalanish usuli hamda uning bundan kelib chiquvchi huquqiy holati va faoliyat maqsadi tushuniladi. Shuningdek, quyidagilar bilan bog‘liq masalalarni hal qilishda foydalaniladi:

- xo‘jalik yurituvchi subyektlar to‘g‘risidagi ma’lumotlarni o‘z ichiga olgan registr, reyestr va kadastrlarning axborot resurslarini shakllantirish;
- tashkiliy-huquqiy shakllar doirasida statistika ma’lumotlarini ishlab chiqish;
- idoralararo axborot almashinishini ta’minlash;
- ijtimoiy-iqtisodiy jarayonlarni va hodisalarni tahlil qilish va prognozlashtirish.

Yangi tashkil etilgan mas’uliyati cheklangan jamiyatlar to‘g‘risida ma’lumot

2023- yil yanvar-iyul holatiga ko‘ra, birlikda

Yillar kesimida soni

Yangi tashkil etilganlarning faoliyat ko‘rsatayotganlarga nisbati (foizda)

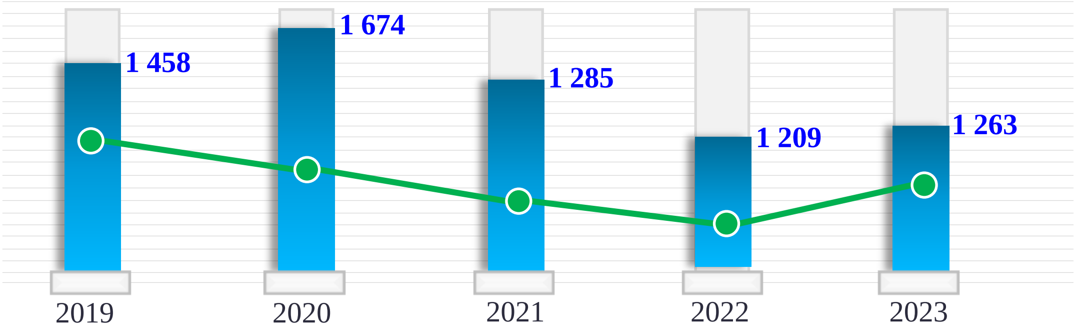

Iqtisodiy faoliyat turlari kesimida

354
20,2 %

Qishloq, o‘rmon va baliqchilik xo‘jaligi

142
11,9 %

Sanoat

55
5,9 %

Qurilish

531
14,3 %

Savdo

31
10,6 %

Tashish va saqlash

44
9,7 %

Yashash va ovqatlanish

28
22,2 %

Axborot va aloqa

10
10,2 %

Sog‘liqni saqlash va Ijtimoiy xizmat ko‘rsatish

68
8,4 %

Boshqa turlar

Mas’uliyati cheklangan jamiyati – bir yoki bir necha shaxs tomonidan ta’sis etilgan, ustav fondi (ustav kapitali) ta’sis hujjatlari bilan belgilangan miqdorda ulushlarga bo‘lingan xo‘jalik jamiyati hisoblanadi. Mas’uliyati cheklangan jamiyatning ishtirokchilari uning majburiyatlari bo‘yicha javobgar bo‘lmaydilar va jamiyat faoliyati bilan bog‘liq zararlar uchun o‘zlari qo‘shgan hissalari qiymati doirasida javobgar bo‘ladilar. Mas’uliyati cheklangan jamiyatning o‘z hissasini to‘la qo‘shmagan ishtirokchilari, jamiyat majburiyatlari bo‘yicha har bir ishtirokchi hissasining to‘lanmagan qismi qiymati doirasida solidar javobgar bo‘ladilar.

Hududlar kesimida

Guliston sh.	**266**	12,6 %	Guliston t.	**92**	13,6 %
Sardoba t.	**191**	24,3 %	Xovos t.	**74**	13,0 %
Sirdaryo t.	**158**	13,2 %	Boyovut t.	**73**	9,8 %
Oqoltin t.	**135**	19,8 %	Yangiyer sh.	**58**	8,2 %
Mirzaobod t.	**100**	11,4 %	Shirin sh.	**18**	7,5 %
Sayxunobod t.	**98**	13,1 %			

Faoliyat ko‘rsatayotgan mas’uliyati cheklangan jamiyatlar to‘g‘risida ma’lumot

2023- yil 1- avgust holatiga ko‘ra, birlikda

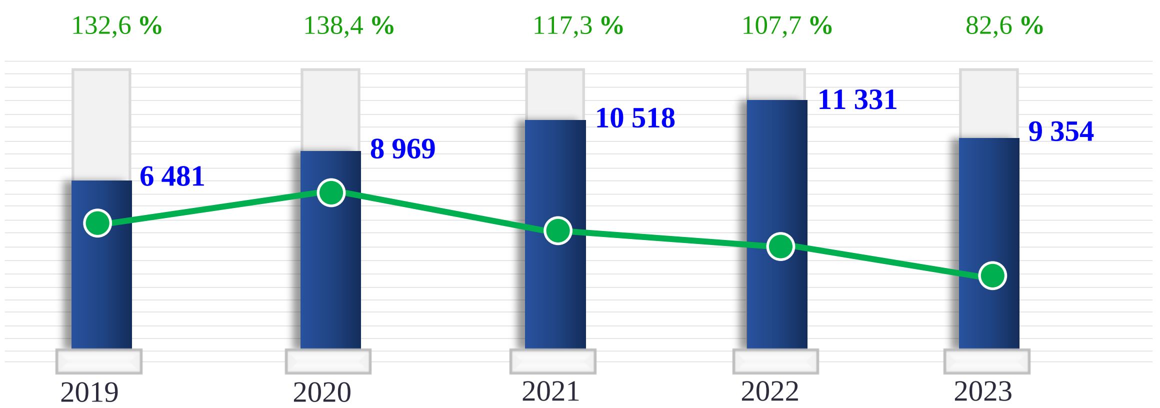

Iqtisodiy faoliyat turlari kesimida

2023- yil 1- avgust holatiga ko‘ra faoliyat ko‘rsatayotgan 11 174 ta tijorat korxona va tashkilotlarining 9 354 tasi mas’uliyati cheklangan jamiyatlar ulushiga to‘g‘ri keladi. Mazkur jamiyatlar mamlakatimizda tadbirkorlik faoliyatining eng keng tarqalgan shakli hisoblanadi.

Faoliyat ko‘rsatayotgan ma’suliyati cheklangan jamiyatlarining sohalar kesimida tahlili shuni ko‘rsatdiki, eng yuqori ko‘rsatkich savdo – 39,6 foiz, qishloq, o‘rmon va baliqchilik xo‘jaligi – 18,7 foiz hamda sanoat – 12,8 foizni tashkil etdi.

Hududlar kesimida

Guliston sh.	2 117	Yangiyer sh.	711
Sirdaryo t.	1 201	Oqoltin t.	683
Mirzaobod t.	877	Guliston t.	677
Sardoba t.	787	Xovos t.	571
Sayxunobod t.	748	Shirin sh.	240
Boyovut t.	742		

Faoliyat ko‘rsatayotgan xususiy korxonalar to‘g‘risida ma’lumotlar

2023- yil 1-avgust holatiga ko‘ra, birlikda

Yillar kesimida soni

Yillar kesimida o‘sish sur’ati (foizda)

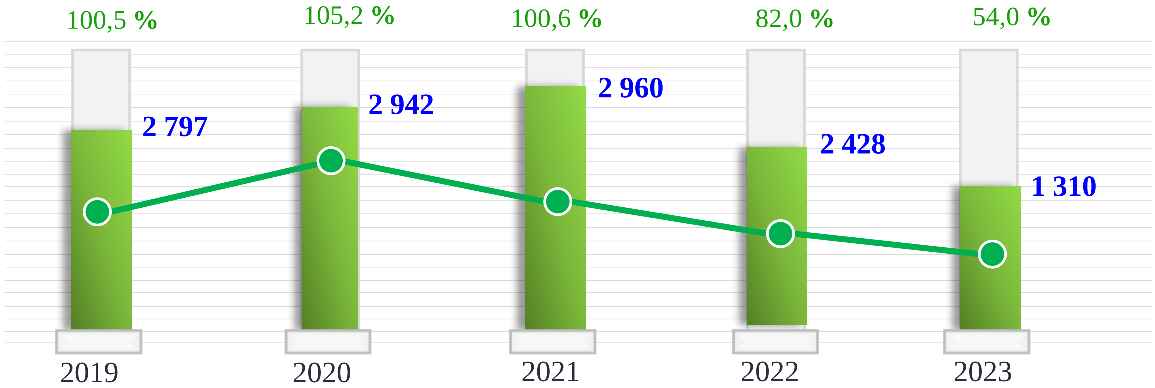

Iqtisodiy faoliyat turlari kesimida

101

Qishloq, o‘rmon va baliqchilik xo‘jaligi

148

Sanoat

139

Qurilish

560

Savdo

34

Tashish va saqlash

142

Yashash va ovqatlanish

17

Axborot va aloqa

31

Sog‘liqni saqlash va Ijtimoiy xizmat ko‘rsatish

138

Boshqa turlar

2023- yil 1-avgust holatiga tashkiliy-huquqiy shakli bo‘yicha faoliyat ko‘rsatayotgan korxonalar o‘zaro taqqoslanganda, ikkinchi o‘rinni xususiy korxonalar egallagan bo‘lib. Xususiy korxonalarning eng ko‘pi quyidagi hududlarda qayd etilgan Guliston shahri - 436 ta, Boyovut - 156 ta, Guliston - 138 ta va Sirdaryo tumanida - 124 ta. Iqtisodiy faoliyat turlari bo‘yicha esa xususiy korxonalar quyidagicha taqsimlangan savdo sohasida – 560 ta, sanoat – 148 ta, yashash va ovqatlanish bo‘yicha xizmatlar sohasida – 142 ta va qurilish sohasida – 139 ta.

Hududlar kesimida

Guliston sh.	**436**	Yangiyer sh.	**72**
Boyovut t.	**156**	Oqoltin t.	**53**
Guliston t.	**138**	Sardoba t.	**50**
Sirdaryo t.	**124**	Xovos t.	**43**
Sayxunobod t.	**113**	Shirin sh.	**39**
Mirzaobod t.	**86**		

Faoliyat ko‘rsatayotgan oilaviy korxonalar to‘g‘risida ma’lumotlar

2023- yil 1-avgust holatiga ko‘ra, birlikda

Yillar kesimida soni | Yillar kesimida o‘sish sur’ati (foizda)

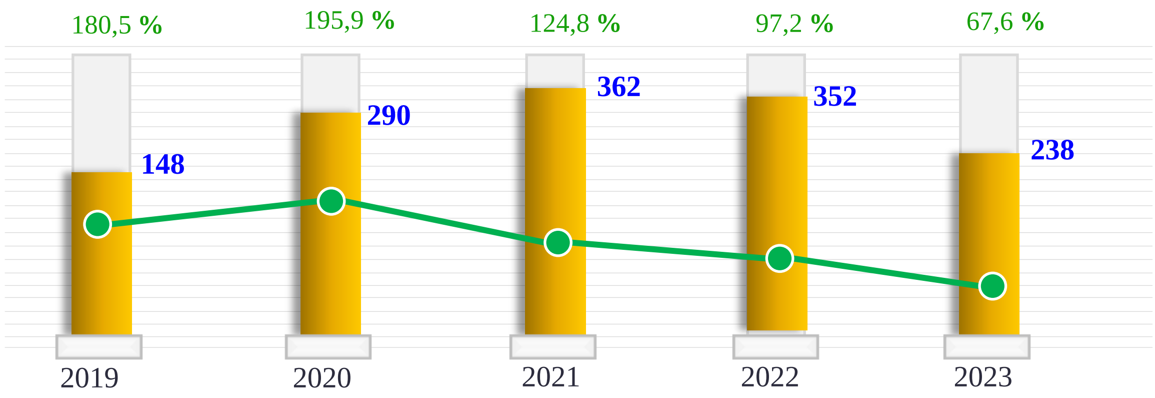

Iqtisodiy faoliyat turlari kesimida

23
Qishloq, o‘rmon va baliqchilik xo‘jaligi

82
Sanoat

3
Qurilish

59
Savdo

1
Tashish va saqlash

58
Yashash va ovqatlanish

1
Axborot va aloqa

2
Sog‘liqni saqlash va Ijtimoiy xizmat ko‘rsatish

9
Boshqa turlar

Yuridik shaxs sifatida davlat ro‘yxatidan o‘tib, faoliyat ko‘rsatayotgan oilaviy korxonalar soni 2023- yil 1- avgust holatiga ko‘ra 238 ta, 2019- yilning mos davriga nisbatan 90 taga ko‘paygan.

Bu esa quyidagi sohalardagi korxonalar: savdoda – 23 tadan 59 taga (o‘sish 36 taga), sanoatda – 71 tadan 82 taga (o‘sish 11 taga), yashash va ovqatlanish bo‘yicha xizmatlar sohasi – 24 tadan 58 taga (o‘sish 34 taga) soning sezilarli oshishi bilan izohlanadi.

Hududlar kesimida

Guliston sh.	70	Oqoltin t.	13
Guliston t.	35	Sayxunobod t.	11
Mirzaobod t.	27	Shirin sh.	8
Sirdaryo t.	27	Xovos t.	4
Boyovut t	26	Sardoba t.	1
Yangiyer sh.	16		

Yangi tashkil etilgan xorijiy kapital ishtirokidagi korxona va tashkilotlar to‘g‘risida ma’lumot

2023- yil yanvar-iyul holatiga ko‘ra, birlikda

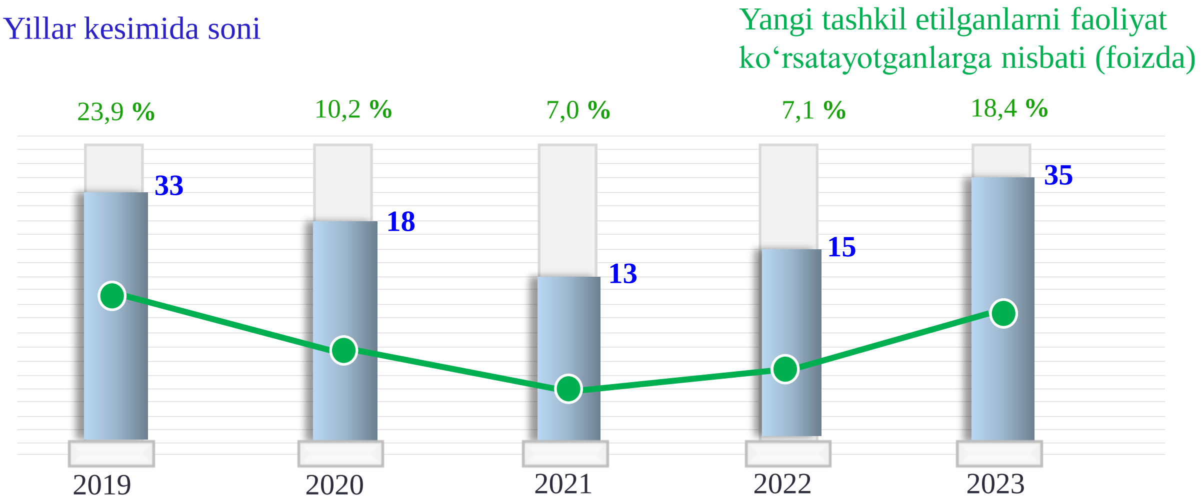

Iqtisodiy faoliyat turlari kesimida

2

7,7 %

Qishloq, o‘rmon va baliqchilik xo‘jaligi

22

22,4 %

Sanoat

2

22,2 %

Qurilish

6

20,0 %

Savdo

2

50,0 %

Axborot va aloqa

1

100,0 %

Sog‘liqni saqlash va Ijtimoiy xizmat ko‘rsatish

Xorijiy kapital ishtirokidagi korxonalar – korxonaning ustav jamg‘armasida norezidentlar, chet el yuridik shaxslari (chet el firmalarining filial va bo‘linmalari), chet el fuqarolari va fuqaroligi bo‘lmagan shaxslar mulki ishtirokidagi korxonalar hisoblanadi.

Hududlar kesimida

Sirdaryo t.	**12**	20,7 %	Guliston t.	**1**	9,1 %
Guliston sh.	**6**	16,2 %	Xovos t.	**1**	14,3 %
Yangiyer sh.	**5**	27,8 %	Boyovut t.	**1**	11,1 %
Sayxunobod t.	**4**	36,4 %	Shirin sh.	**1**	16,7 %
Mirzaobod t.	**3**	13,0 %			
Oqoltin t.	**1**	20,0 %			

Faoliyat ko‘rsatayotgan xorijiy kapital ishtirokidagi korxona va tashkilotlar to‘g‘risida ma’lumot

2023- yil 1-avgust holatiga ko‘ra, birlikda

Yillar kesimida soni

Yillar kesimida o‘sish sur’ati (foizda)

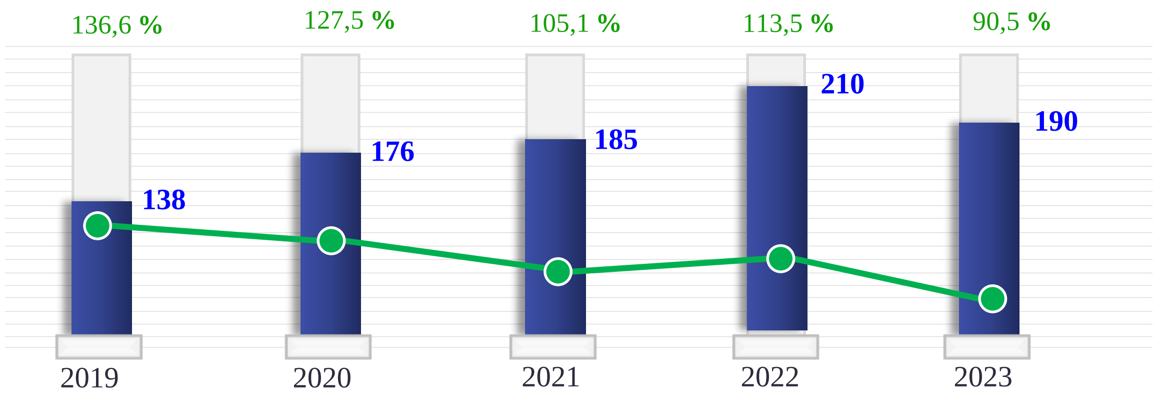

Iqtisodiy faoliyat turlari kesimida

Keyingi besh yilda xorijiy kapital ishtirokida faoliyat ko‘rsatayotgan korxonalar soni 1,4 barobarga oshdi.

Yetakchi o‘rinni 46 ta korxonada to‘liq yoki qisman ulushi mavjud bo‘lgan Xitoy Xalq Respublikasi egallagan. Bu viloyatda xorijiy kapital ishtirokida faoliyat ko‘rsatayotgan korxonalar umumiy sonining 24,2 foiz ulushini tashkil etadi. Shuningdek, O‘zbekiston iqtisodiyotiga o‘z kapitalini kiritayotgan Rossiya (ulushi 19,5 foiz), Turkiya (ulushi 14,7 foiz), Qozog‘iston (ulushi 10,5 foiz) va Afg‘oniston (ulushi 6,8 foiz) davlatlari ham yetakchilar hisoblanishadi.

Hududlar kesimida

Sirdaryo t.	58	Boyovut t.	9
Guliston sh.	37	Xovos t.	7
Mirzaobod t.	23	Shirin sh.	6
Yangiyer sh.	18	Sardoba t.	5
Guliston t.	11	Oqoltin t.	5
Sayxunobod t.	11		

Davlatlar kesimida faoliyat ko‘rsatayotgan xorijiy kapital ishtirokidagi korxonalar to‘g‘risida ma’lumot

2023- yil 1-avgust holatiga ko‘ra, birlikda

O‘zbekistonning yangi tashqi siyosatini asosiy xususiyatlari bu ochiqlik, uzoq muddatli barqaror rivojlanishning ustuvor yo‘nalishlariga e’tibor berish, qo‘shni davlatlar bilan yaxshi qo‘shnichilik munosabatlarini mustahkamlash, xalqaro hamkorlikni beg‘araz asosda kengaytirishdir.

Buning samarasida, bugungi kunda O‘zbekiston iqtisodiyotning turli tarmoqlarida tadbirkorlik faoliyatini yuritish va investitsiyalarni jalb qilish uchun zarur bo‘lgan ichki sharoitlarni yaratish jarayonini rag‘batlantirishga qaratilgan izchil islohotlar amalga oshirilayotgani kuzatilmoqda.

Shuningdek, xorijiy kapital ishtirokidagi faoliyat ko‘rsatayotgan korxonalardan 94 tasi qo‘shma korxonalar, 96 tasi esa xorijiy korxonalar hisobiga to‘g‘ri keldi.

Hududlar kesimida faoliyat ko‘rsatayotgan xorijiy va qo‘shma korxonalar soni to‘g‘risida ma’lumot

2023- yil 1- avgust holatiga ko‘ra, birlikda

xorijiy korxonalar		qo‘shma korxonalar
22	Sirdaryo t.	36
20	Guliston sh.	17
11	Mirzaobod t.	12
13	Yangiyer sh.	5
8	Guliston t.	3
6	Boyovut t.	3
6	Sayxunobod t.	5
2	Oqoltin t.	3
1	Sardoba t.	4
5	Xovos t.	2
2	Shirin sh.	4

25 Iqtisodiy faoliyat turlari kesimida faoliyat ko‘rsatayotgan qo‘shma va xorijiy kapital ishtirokidagi korxonalar soni to‘g‘risida ma’lumot

2023- yil 1- avgust holatiga ko‘ra, birlikda

	xorijiy korxonalar	qo‘shma korxonalar
Qishloq, o‘rmon va baliqchilik xo‘jaligi	12	14
Sanoat	50	48
Qurilish	7	2
Savdo	16	14
Tashish va saqlash		3
Yashash va ovqatlanish	1	1
Sog‘liqni saqlash va Ijtimoiy xizmat ko‘rsatish		1
Axborot va aloqa	2	2
Boshqa turlar	8	9

So‘nggi yillarda O‘zbekiston iqtisodiyotni jadal o‘zgartirishni boshdan kechirdi va xalqaro hamjamiyatda ochiqlik, innovatsiya va biznes va sarmoyaviy to‘siqlarni bartaraf etishda qat’iylik timsollaridan biri sifatida tobora ko‘proq e’tirof etilmoqda.

Demak, xorijiy investitsiyalar ishtirokidagi korxonalar sonining ko‘payishi, avvalambor, mamlakatdagi siyosiy barqarorlik va investitsiya faoliyatining huquqiy asoslari takomillashtirilgani bilan bog‘liq.

Korxona va tashkilotlarning yagona davlat registri – real vaqt rejimida yangilab boriladigan ma’lumotlardan iborat bo’lgan axborot-ma’lumotnoma tusidagi avtomatlashtirilgan tizim hisoblanib, yagona klassifikatsiyalar tizimi asosida korxonalar va tashkilotlarning davlat hisobini va ularni identifikatsiyalashtirishni ta’minlaydi.

Ro‘yxatga olingan – ro‘yxatdan o‘tkazish organlari tomonidan belgilangan tartibda davlat ro‘yxatidan o‘tkazilgan hamda yuridik shaxslarning davlat reestrida mavjud bo‘lgan yuridik shaxslar (faoliyati tugatilgan yuridik shaxslardan tashqari).

Faoliyat ko‘rsatayotgan – ro‘yxatdan o‘tkazish organlari tomonidan belgilangan tartibda davlat ro‘yxatidan o‘tkazilgan hamda moliya-xo‘jalik faoliyatini amalga oshirmayotganligi yoki tugatish jarayonida ekanligi to‘g‘risidagi ma’lumot kelib tushmagan yuridik shaxslar.

Yangi tashkil etilgan – ro‘yxatdan o‘tkazish organlari tomonidan belgilangan tartibda yuridik shaxslarning davlat reestriga yangidan kiritilgan yuridik shaxslar.

Yuridik shaxslarning faollik darajasi – ma’lum bir davrda faoliyat ko‘rsatmayotgan yuridik shaxslarning jami ro‘yxatdan o‘tgan yuridik shaxslarga nisbatining foizdagi ifodasi.

Kichik korxona va mikrofirmalar – O‘zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining 2016- yil 24- avgustdagi “Iqtisodiy faoliyat turlarini tasniflashning xalqaro tizimiga o‘tish chora-tadbirlari to‘g‘risida” 275- son qarorining 1- ilovasiga muvofiq, kichik tadbirkorlik subyektlariga tegishli bo‘lgan korxonalar va tashkilotlar.

Xorijiy kapital ishtirokidagi korxonalar – norezidentlar ishtirokidagi korxonalar, xorijiy yuridik shaxslar (xorijiy firmalarning filiallari va bo‘limlari), korxonaning ustav fondida chet el fuqarolari va fuqaroligi bo‘lmagan shaxslar ishtirok etgan korxonalar.

Ma’lumotlar O‘zbekiston Respublikasi Adliya vazirligining Davlat xizmatlari markazi ma’lumotlar bazasi asosida 2023- yil 1- avgust holatiga ko‘ra (fermer va dehqon xo‘jaliklarisiz) shakllantirildi.

Korxona va tashkilotlarning yagona davlat registri

Tashqi foydalanuvchilar, bevosita Statistika agentligining www.stat.uz rasmiy saytida real vaqt rejimida, so‘ralayotgan yuridik shaxsning (STIR) kodini kiritib, axborotlarni bepul olishlari mumkinligi belgilab qo‘yilgan.

Sirdaryo viloyati statistika boshqarmasi Statistik registrlarni yuritish bo‘limi
Tel.: 67 236 70 00